

OBSAH únor 2006

BIOPOTRAVINY

Letošní BioFach bez českých ekozemědělců2-3
Značku BIO válcuje KlasA3
Víte, co znamená Fair Trade ...3
(Bio) spotřebitelé pozor, soutěž!3

TRVALE UDRŽITELNÝ ŽIVOT

Umění přežít II, La milpa4
Ze zápisů zemědělců bez hranic5
Laskavě na Mařenčině podvrší ...5
Možnosti a mantinely udržitelného života6

BIOZAHRADA

Biozahrada v únoru7

ZDRAVÍ/ZELENÁ LÉKÁRNA

Projekt bertram - Foundation

Zambie7

Používejme správné oleje lisované za studena7

RECEPTÁŘ

Špaldové variace9

Co možná nevíte o pohance18

Kalendárium9

BIODIVERZITA

Portréty odrůd ze Seznamu plodin11-12

Co se skrývá za označením staré, krajové a rodinné odrůdy?12

Nový Seznam starých plodin na papíru i na internetu12

EKOLOGIE

Bioenergy World13

NE zastaralé spalovně13

netradiční pozvánka13

EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

Dopis ministři zemědělství ...14

Jaké změny přinesla novela zákona o ekologickém zemědělství?14-16

PRO-BIO INFORMUJE

Kdo letos získá putovní pohár „Bartákov hrnc“14

Situace v kontrole ekologického zemědělství14

KNIOVNIČKA BIO

MAPA BIOPRODEJEN, SERVIS, INZERCE17-20

PRVNÍ PŘEDPLATITELÉ

Děkujeme všem čtenářům časopisu, kteří zaplatili své předplatné dopředu a samostatně. Mezi prvními byli:

J. Valášek z Tovačova, A. Coufalová z Brodku, J. Čulíková ze Stříleka, J. Sobotka ze Sedlitz, L. Kalvodová z Chomutova, L. Poláčková z Nových Hradů, M. Heimlichová z Tvoříhráz, a J. Hrozínek z Pohořelice.

LETOŠNÍ BIOFACH bez českých ekozemědělců

Zklamání, lítost, nespokojenost ... i tak by se dala popsat neúčast České republiky na jednom z nejprestižnějších celosvětových veletrhů ekologického zemědělství v německém Norimberku. Zatímco BioFach 2005 byl ve znamení superlativů, BioFach 2006 tomu tak již pro Českou republiku nenasvědčuje. Úsilí našich ekozemědělců na této mezinárodní výstavě doceněno nebude. České biopotraviny a bioprodukty z nedostatku finanční podpory do světa nevyjedou, nebudou reprezentovat ani konkurovat takovým světovým „biovelmocím“ jako jsou Německo, Itálie, Francie a Španělsko a ani našim kolegům z Maďarska či Polska.

Ohlédnutí za BioFachem 2005

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců v loňském roce zrealizoval pestrou výstavní expozici v rozsahu 80 m² za finančního přispění Odboru pro marketing SZIF a kontrolní organizace KEZ o.p.s. Česká expozice lákala především stylovým netradičním řešením a vzhledem, který přitahoval zejména milovníky přírodních materiálů. Národní prezentace nabídla obecné informace o situaci ekologického zemědělství v České republice a představila především konkrétní výrobce a zpracovatele biopotravin. Své výrobky zde prezentovala řada firem: **Country Life s.r.o.** (velkoobchod s biopotravinami rostlinného původu), **Pro-Bio s.r.o.** (výrobce obilných biovýrobků, polotovarů atd.), **Úsovsko a. s.** (výrobce bio musli tyčinek), **Biopreparáty s.r.o.** (biologická ochrana rostlin).

Ve sdružené expozici se návštěvníci mohli seznámit s výrobky menších producentů: **SIVO s.r.o.** (výrobce rostlinných bio pomazánek), **biofarma Sasov** (dodavatel surovin pro výrobu bio uheráku, který získal ocenění „Česká biopotravina roku 2004“), **Bedřich Plíšek** (pěstitel bioovoce), **ekofarma Pollau** (výrobce bio vína a bylin), **Sluneční brána, s.r.o.** (výrobce bio čajů a bylin), **Natural Jihlava** (výrobce biocereálních výrobků), **Mlékárna Varnsdorf s.r.o.** (výrobce biosýra eidamského typu). S velkou oblibou se setkaly ochutnávky vybraných českých biopotravin, k dispozici byl široký výběr informačních a propagačních materiálů, expozici zdobily živé květiny a byliny z **ekofarmy Mlýnec**.

Český stánek navštívili zástupci ministerstev zemědělství některých evropských zemí, **Česko-německé obchodní a hospodářské komory** či představitelé Evropského parlamentu. Probíhala zde řada důležitých jednání.

Čeští ekozemědělci chtějí pokračování

Čeští ekologičtí zemědělci chtějí v duchu této konkurence schopné a úspěšné expozice pokračovat i v příštích letech, avšak vzhledem k finanční náročnosti expozice tohoto stylu a rozsahu je zapotřebí vynaložit větších finančních prostředků. Společná národní expozice českého ekologického zemědělství a jeho produktů stála v loňském roce kolem jednoho milionu korun. Svaz PRO-BIO a také samotní ekologičtí zemědělci nejsou dosud schopni hradit náklady spojené s realizací takovéto expozice z běžných zdrojů. Byl se do poslední chvíle o možnostech financování intenzivně jednalo, kompetentní instituce o podpoře nedokázaly včas rozhodnout.

Loňská česká expozice na BioFachu při příjezdu zájezdu ekozemědělců

Proč vystavovat za hranicemi?

Cílem je rozvoj a podpora odbytu českých produktů ekologického zemědělství a navázání mezinárodních kontaktů. Dynamický růst trhu, zvýšená poptávka po biopotravinách, volání po kvalitě, orientace na podporu zdravého životního stylu a další faktory jsou v následujícím období v popředí zájmu konzumentů, malo i velkoobchodů, výrobců a zpracovatelů. BioFach je zajímavou příležitostí nejen pro uzavírání kontraktů, ale také pro setkávání lidí zabývajících se ekologickým zemědělstvím, výrobou a prodejem biopotravin a samozřejmě spotřebitelů a přátel ekologického zemědělství. Předávání zkušeností a mezinárodní ohlas se zajisté promítne i na domácím trhu s biopotravinami.

Biotrh expanduje

o Ekologické zemědělství a prodej s radostnými nárusty – světový trh se oceňuje pro rok 2004 na 27 miliard USD, přírůstek činil 8% až 10%, přičemž největší nárůst bylo možno pozorovat v Severní Americe.

o Trhy pro bioprodukty ve Francii a Velké Británii rostou.

o rakouští ekozemědělci usilují o 8% podíl na potravinářském trhu – cílem rakouského svazu ekologických zemědělců BIO AUSTRIA je do roku 2008 zdvojnásobit podíl bioproduktů na trhu, každý desátý zemědělec v Rakousku již hospodářsky ekologicky.

o Švýcaři jsou mistři světa v biopozitku – průměrný obyvatel vydá ročně 97 euro za nákup bioproduktů o bio trh v Německu prožívá boom – obraty vzrostly během roku 2004 o 13%.

o Polsko je „Zemí roku“ na BioFachu 2006.

o Biovína vysoké kvality – největší specializovaný veletrh biovin na světě zve na degustaci.

o Přírodní kosmetika jako samostatný specializovaný veletrh pod střechou BioFachu – příběh úspěchu přírodní kosmetiky. ➡

Žijte ve stylu BIO

Víte, že více než 50 % všech biopotravin se do České republiky dováží? Nákupem českých biopotravin pomáháte českým zemědělcům a snižujete ekologickou zátěž.

TIP PRO ÚNOR

Zkuste zajít do prodeje zdravé výživy a zapátrat tam po českých potravinách, které dostaly v minulých letech ocenění.

První českou biopotravinou byl vyhlášen **biomoš z Hostětína**, čestné uznání obdržela řada **BIO HARMONIE** – potraviny se zkrácenou dobou kuchyňské úpravy: houbové a zeleninové špaldo a pohanková sekaná ze Starého Města p. Sn.; komplet **zeleného biokoření** od Jarmily Abrlové a **pekařské výroky firmy K+K** z Blanska.

Hlavní titul České biopotravin roku 2003 získala za soubor výrobků z **kozího mléka rodinná koží farma Pavla a Jitky Dobrovolných z Ratibořic** u Jaroměřic nad Rokytnou. Čtyři čestná ocenění: společnost Biopark s.r.o. z Velkého Šenova získala čestné uznání za uvedení **hovězího biomasa** na český trh, firma Zámecké sady Chrástce u Mostu obdržela čestné uznání za obal na **biohruškový a třešňový mošt**, Olma a.s., za **mléko v biokvalitě** a **biojogurty** a farma Filoun J. Šourka za tradiční biomásko.

V roce 2004 dostal první cenu Josef Sklenář ze Sasova u Jihlavy za výtečný **biouherák** a čestné uznání Petr Weidenthaler za **čínskou ředkev**, již dobře sekundoval i tuřín.

V roce 2005 se vítězem stala specialita biopekárny Albio – **tradiční kváskový chléb** z mouky mleté na kamenném mlýně. Čestné ocenění: za „pokračování a rozšíření kvalitního **masného bioprogramu**“ jej získal loňský držitel titulu, **Josef Sklenář** a za **jihocheské koží máslo čerstvé** z koží farmy Březí **Emilie Citterbartové**, „vynikající a jedinečný výrobek“ – vyjádření poroty.

ZNAČKU BIO VÁLČUJE KLASA

Slova zklamání, lítost a nespokojenost naznačují politici českých ekozemědělců oprávněně. Výstava BioFach, světová přehlídka zejména bioproduktů a biopotravin, které se vždy chlubí právě tím, že jsou v mnohém regionálními, domácími specialitami té které země – prostě klasou – se odehraje bez nich. Od roku 2003 podporuje ministerstvo zemědělství existenci značky KlasA. Její větší popularitu odstartovala až – co jiného – televizní reklama, ta mocná čarodějka.

Loňská podpora značky BIO ve výši dvou milionů korun nestačila. Na velkou reklamu v televizi prostředky nebyly. Po třinácti letech existence ekozemědělství a úspěšném Měsíci biopotravin o BIO ví stále minimum spotřebitelů. Ke všemu i ve světě budou na české kravské i koží biomásko a sýry, na biošunku, na biošpaldoto, na biohošty a biovíno a mnohé jiné čekat zákazníci marně.

Kupujte to nejlepší z naší země – slova, provázející reklamu. Kupujte, lidičky, dary naší země se tenčí – zemědělské půdy ubývá, rostou na ní nové průmyslové zóny (pracovní místa přece potřebujeme), klesá výroba masa i mléka (potraviny si přece umíme dovážet). „*Jak by ne, když nám, paní Milerová, zase vyměnili ministra zemědělství!*“ – komentoval by situaci nejspíše Švejk.

Značku KlasA si naše ministerstvo může za skandály tedy udělit stěží, i když jsou využity domácí zdroje. Ač se někteří úředníci ministerstva naštěstí nestřídají, získávají vzdělání a ekozemědělství podporují, nestačí to. Ani novela zákona o ekozemědělství úlevu nepřinese (ani nemůže). Ekozemědělce, musí dodržovat toto, nesmíš používat tamto, jinak... Ale aby končila alespoň trochu optimisticky: a za to všechno si můžeš k ceně připočítat alespoň 50 % – to ti zaručuje MZe? Těžko.

A přesto k podpoře ekozemědělců a značky BIO – vskutku domácí klasy – stačilo přece tak málo. Jen dobrý nápad. Kdyby pan Švehlík ke sloganu *Kupujte to nejlepší z naší země!* dodal: *Kupujte značku BIO.*

vha

Hostětínský biomoš patří mezi bioklasu.
Snímek z vánočního biojarmarku v Praze 2002

Víte, co znamená FAIR TRADE?

Kterých výrobků se označení FAIR TRADE nejčastěji týká a které FAIR TRADE výrobky vám Albio konkrétně nabízí? Jaké jsou konkrétní rozdíly při výrobě FAIR TRADE výrobků a těch konvenčních? Co přináší označení FAIR TRADE nám spotřebitelům?

V únoru jsme pro vás v Albio bioprodejnách připravili měsíc věnovaný FAIR TRADE výrobkům: pravidelné ochutnávky * informativní brožura * zajímavé letáčky

Prodejny biopotravin a přírodní kosmetiky ALBIO

Truhlářská 18, Praha 1	po-pá 8-20/so 9-17
Dejvická 26, Praha 6	po-pá 8-19/so 8-13
Náměstí 14. října 17, Praha 5	po-pá 8-20/so 9-17

LETOŠNÍ BIOFACH...

► Zastoupení českých ekozemědělců na BioFachu

– bude jen nepřímo ve stáncích jiných vystavovatelů. V expozici své mateřské firmy Sonnentor se již tradičně bude prezentovat Sluneční brána s.r.o. Čejkovice. Pod křídly švýcarského výzkumného ústavu FiBL bude **PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců zastoupen v rámci propagace letošní Bioakademie 2006**

a nově se také představí **Bioinstitut o. p. s. Olomouc** – Institut pro ekologické zemědělství a udržitelný rozvoj krajiny. Svaz PRO-BIO, za **finanční podpory Česko-německé obchodní a hospodářské komory**, pořádá ve dnech 17.–18. 2. 2006 pro své členy autobusový zájezd na veletrh BioFach do Norimberku.

Bližší informace: PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, www.pro-bio.cz, tel: 583 216 609.

BioFach 2006, www.biofach.com, www.biofach.de

Vladimíra ČERVENÁ

(BIO)SPOTŘEBITELÉ POZOR! SOUTĚŽ!

Máte svůj oblíbený český biovýrobek?

Shodnete se s odbornou porotou soutěže „Biopotravina roku“, která doposud vybrala čtyři nejlepší biopotraviny roku a udělila 11 čestných uznání biopotravinám od českých ekologických zemědělců?

Zvolte mezi těmito současnými 15 NEJ ten VÁŠ NEJOBLÍBENĚJŠÍ ČESKÝ BIOVÝROBEK!

Organizátoři mezinárodního veletrhu BIOSTYL 2006 a PRO-BIO LIGA se rozhodli zjistit, co mají spotřebitelé nejraději. Je jisté, že rozhodování nebude jednoduché. Ale zastavte se na chvíli, zavřete oči, představte si kandidáty a „ochutnejte“ biopotraviny jednu po druhé. Anebo to ani nedělejte, protože vám chuť některé ulpěla navždy na jazyku nebo vám dokonce zabírá skoro veškerou kapacitu vaší chuťové paměti, a tak v tom máte dávno jasno!

Může to být něco moc dobrého a zároveň dobře dostupného v obchodech, kde nakupujete, i cenově příznivého. Záleží jen na vás, proč jste si tento biovýrobek nejvíce oblíbili. Jistě neškodí, když si přijdete osvěžit paměť a polechtat chuťové pohárky přímo na veletrhu BIOSTYL 2006!

Hlasovat můžete prostřednictvím hlasovacího listku, který bude přiložen v březnovém čísle tohoto časopisu, nebo který dostanete ke vstupence na veletrhu BIOSTYL. Hlasovat můžete i virtuálně na

WWW.BIOSPOTREBITEL.CZ

Výsledky vašeho hlasování budou vyhlášeny v neděli 19. 3. 2006 na veletrhu BIOSTYL 2006 za přispění velmi zajímavých hostů. Bude také vylosováno 5 hlasovacích lístků se jmény šťastlivců, kteří budou moci doma pokračovat v ochutnávání. Neváhejte a hlasujte!

Jana Průšová, PRO-BIO LIGA

